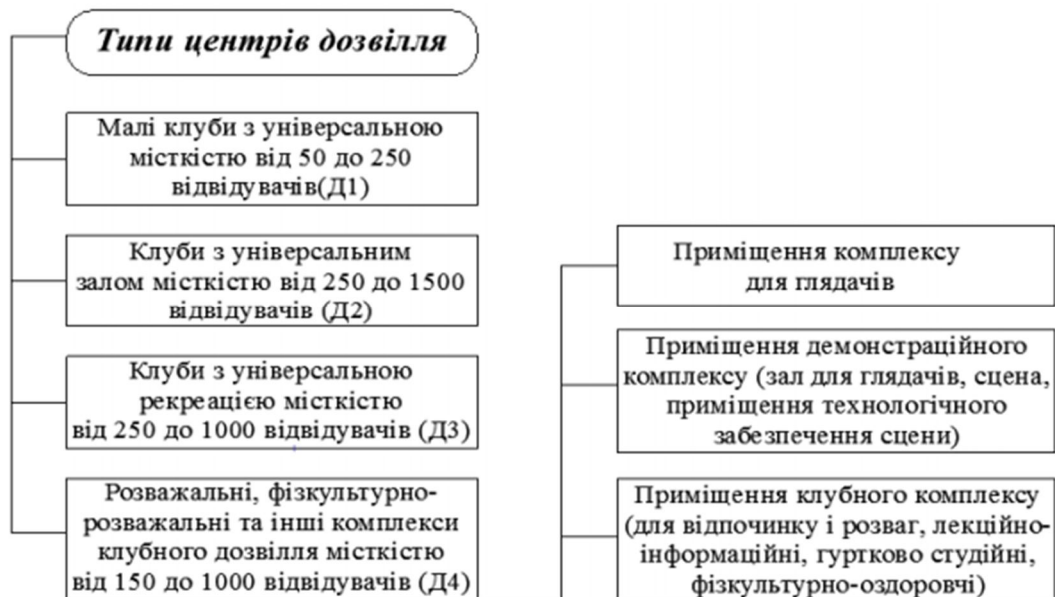

ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КУЛЬТУРНО-ДОЗВІЛЛЄВИХ ЦЕНТРІВ

Культурний центр – це багатофункціональний будинок, призначений для проведення дозвілля всіх соціальних груп населення з наданням їм різноманітних можливостей активної творчої участі без спеціальної підготовки і відбору, а також театрально-концертної діяльності в спеціально обладнаних залах із комплексом приміщень обслуговування.

В зв'язку із зростанням щільності забудови та соціально-економічного розвитку міст, зокрема міста Полтава, виникає необхідність у забезпеченні їх закладами дозвілля та культури.

Детальна класифікація складу та розрахункової кількості відвідувачів функціональних груп приміщень закладів дозвілля встановлені в ДБН В.2.2-16-2005 «Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвіллієві заклади». Загальна класифікація центрів культури та дозвілля зображена на рисунку.

Класифікація центрів культури та дозвілля

Комплекс для глядачів є необхідним планувальним елементом центру культури та дозвілля. Приміщення цієї групи призначені для проведення зборів, концертних програм, кінопоказів, театральних вистав тощо. Форму глядацьких залів доцільно проектувати згідно вимог комфортної видимості та із урахуванням композиційного вирішення культурних центрів. Обов'язковим є передбачення місць для інвалідів у

кріслах-колясках у кількості не менше 3% від загальної кількості. Типові варіанти проектування приміщення для глядачів доцільно обирати з огляду на вимоги комфортної видимості. Орієнтовні розміри та пропускна спроможність приміщень культурного центру приймається згідно нормативних документів.

Визначення складу приміщень клубного комплексу варто проводити з урахуванням розвитку народних ремесел і інших видів занять, традиційних для населеного пункту, в якому проектується даний комплекс. Приміщення для фізкультурно-оздоровчих занять в складі центру дозвілля можуть бути представлені як невеликими приміщеннями для тренажерів, так і залами 9 × 9, 12 × 9, 12 × 12, 24 × 12 метрів. Такі приміщення є багатофункціональними з різними варіантами використання.

За усередненими нормами України, нормативна величина клубних установ та центрів дозвілля в міських поселеннях складає не менше 35 – 190 місць на тисячу чол. Населення. При цьому не існує встановлених розмірів земельних ділянок, вони приймаються за завданням на проектування.

Стоянки індивідуальних транспортних засобів відвідувачів варто передбачати не далі, ніж 400 м від входів в будівлю культурного центру із розрахунку 2-5 автомобілів на 100 відвідувачів. Особливу увагу при виборі ділянки на проектування слід звертати на те, що культурні центри відіграють значну художньо-естетичну роль в сучасній архітектурі міста, тому вони мають доповнювати загальну композицію забудови громадського центру міста. Однією з найважливіших вимог при проектуванні культурних центрів є економічна доцільність. Усі технічні рішення, відображені у проектах і безпосередньо реалізовані у конструктивних елементах будівлі, її інженерному обладнанні, благоустрої та архітектурно-художньому оздобленні, мають виконуватись при мінімальній вартості та трудомісткості.

У зв'язку із інтенсивним зростанням щільності забудови у місті Полтава загострюється проблема дефіциту забезпечення населення закладами культури. Постає необхідність будівництва культурних центрів дозвілля на території нових мікрорайонів.

Література

1. Будинки і споруди. Культурно-видовищні та дозвілєві заклади: ДБН В.2. 2-16-2005. – [Чинні від 2006-04-01]. – Офіц. вид. – К.: Мінрегіонбуд України, 2010. – 83 с.
2. Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення. ДБН В.2.2-9-2009. – [Чинні від 2010-07-01]. – Офіц. вид. – К.: Мінрегіонбуд України, 2009. – 46 с.
3. Типологія громадських будинків і споруд: посібник (для студ. вищ.навч. закл.) / Л.М. Ковальський, В. М. Лях, А. Ю. Дмитренко та ін. – К.: Основа, 2012. – 272 с.
4. Гельфонд А. Л. Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений: учебн. пособие (для студ. высш. учебн. завед.)/ А.Л. Гельфонд.- М.: Архитектура-С, 2007. – 280 с.
5. Доступність до об'єктів житлового та громадського призна-чення для людей з інвалідністю : методичний посібник / Н. Скрипка, Я. Грибальський, В. Азін; Національна асамблея інвалідів України. – V вид., доповнене. – К., 2012. – 248 с.